

«سرآمد» بررسی کرد؛

«پیشکسوتان دریا» فراموش شدگان تاریخ!

ضرورت الگوسازی پیشکسوتان دریایی برای جوانان ایران

فرهنگ دریا-هر قشری از جامعه، با پیشکسوتان

خود گرامی داشته می‌شود. اکرام بزرگانی که سال‌های سال عمر خود را صرف یک حرفه و فعالیت کرده‌اند و اکنون به دلیل کهرلت سسن، گوشه‌نشین شده‌اند، نماد مهمی برای شناخت شخصیت یک صنف و حرفه هستند. این نماد نشان می‌دهد که یک جامعه به خود و نسل‌های خود چقدر اهمیت می‌دهد و چقدر به آن‌ها ارجح می‌نهد.

به گزارش اقتصاد سرآمد، نکته دارای اهمیت دیگر این است که از این موضوع و جایگاه چه میزان توسط خود شخصیت برداشت می‌شود؟ بی‌واهمه و به سادگی می‌توان گفت جامعه‌ای که به پیشکسوتان خود شخصیت ندهد و به آن‌ها احترام نگذارد، جامعه‌ای است عقب‌مانده از شاخص‌های توسعه که برای خود نیز جایگاه و شخصیت متعالی قائل نخواهد بود.

پیشکسوتان جامعه دریایی

جامعه دریایی ایران، یک جامعه بزرگ است و ابعاد گوناگون صنفی و صنعتی در برمی‌گیرد. از نظر تاریخی، طول عمر بالایی دارد و از نظر کمی، گسترده‌گی قابل توجه و از نظر جمعیتی، میلیون‌ها نفر را در برمی‌گیرد و به‌خودی خود یک خانواده بزرگ است، اما این جامعه که از نظر کمی و شاخص‌های عددی بزرگ است، در نظرگاه توجه سامان‌یافته به پیشکسوتان دریایی ضعیف و فقیر است. اتفاق‌هایی به صورت پراکنده و بخشی‌گاهی صورت می‌گیرد تا از مقام شامخ پیشکسوتان خود یادی کنند؛ اما این یک اتفاق سطحی و مقطعی و زودگذر است و متأسفانه هیچ متولی مشخصی نیست که این قشر خاص و فریخته و اثرگذار را مدنظر قرار دهد و به‌طور سامان‌یافته و هدفمند در شعاع ملی، اقدامات موثری برای ارتقای منزلت و پایگاه اجتماعی آن‌ها بردارد. اصولاً این پیشکسوتان شناسایی نشده‌اند و هیچ سامانه‌ای

و سپس اشتیاق به مشاغل دریایی بالا باشد.

پیشکسوت نقش محوری در این الگوسازی را دارد. ما پزشکان داخلی و خارجی زیادی را می‌شناسیم، اما از وجود حرفه‌ای‌های دریایی خود بی‌خبر هستیم. پیشکسوتان فراموش شده‌اند و نتیجه سال‌های سال عمر آن‌ها اکنون در بوته فراموشی است که برای همیشه خاموش شود. اینکه برداشت ما از ماحصل یک عمر زحمت و تجربه و دانایی چیست و چه نثری از این گنج بزرگ به جامعه می‌رسد، سوالی است که بی‌پاسخ رها شده است.

ارتباط و انگیزه نسل‌ها

پیشکسوتان به‌مثابه یک پل ارتباطی بین نسل گذشته و آینده هستند. اگر این ارتباط قطع شود، جامعه دچار ضرر و زیان بزرگی خواهد شد. به نظر می‌رسد در عرصه دریایی کشور، این پل اصلاً وجود ندارد و اگر هست، بسیار تنگ و باریک و بی‌رمق است طوری که نسل‌ها خیلی اعتماد نمی‌کنند که از روی آن رد شده و به دنیسای جدیدی پای بگذارند. برای بهینه‌سازی این پل ارتباطی که سازه آن از جنس شور و شعور و معنویت است، در کشور ما کاری نشده است. متولی مشخصی نیست که خطاب به او بگوییم پیشکسوتان عامل انگیزه ورود نسل‌ها به یک حرفه هستند. کسی نیست که مخاطب مستقیم خود قرار دهیم و بگوییم

توجه به پیشکسوت دریایی به معنای توجه به عمق توسعه دریایی کشور است.

تبادل تجربه

پیشکسوتان گنج بزرگی از دانایی و توانایی هستند که در قالب تجربه می‌توانند به دانش بومی افزوده شوند. تاریخ شفاهی که مردم ایران هزاران سال است با آن خو گرفته‌اند، نقطه مبثنی است تا یک کارآموزه از دانشگاه واقعی و عینی، حاصل ده‌ها سال تجربه خود را به بدنه فنی و علمی کشور وارد کند و به آن نیرو و تحرک بیشتر بدهد. متأسفانه، راه و روشی برای تبدیل و ترجمه تجربه پیشکسوت به جامعه دریایی وجود ندارد. اقدامات دفعی و مقطعی و محدودی هستند که در نهایت، به نتیجه چشمگیری ختم نمی‌شوند و بدین‌سان، انبوهی از تجربه از میان می‌رود. تجربه‌ای که از علم بالاتر است. تجربه‌ای که در کلاس‌های درس و روش‌های کلاسیک به دست نمی‌آید. تجاربی که فقط در عمق کوره کار و تلاش مستقیم و هم‌نوایی با اقیانوس‌ها خلق می‌شود.

منزلت و پایگاه اجتماعی

پیشکسوتان در هر جامعه از پیشروان ارتقای پایگاه و منزلت اجتماعی هستند. به خوبی جلوداری می‌کنند و می‌توانند هویت اجتماعی یک جامعه را به حد اعلا برسانند. این نعمت بزرگ در صنایع دریایی ایران مغفول مانده است. از سرمایه اجتماعی بزرگ و مهمی به نام پیشکسوتان دریایی برای توجه دادن به توسعه دریایی استفاده نشده است. شناسایی، شناساندن و اکرام پیشکسوتان دریایی به‌مثابه ارج و احترام به تمامی ابعاد و ارکان دریایی کشور است. اما اکنون، این قشر مهم و سرنوشت‌ساز، نه تنها متولی مشخصی ندارد، بلکه مانند گوشت قربانی تکه‌تکه شده و در انبوه سازمان‌های تودرتوی دریایی کشور گم شده‌اند و هرکدام بخش کوچکی از آن را در اختیار دارند. هیچ نظام و اقدام ملی درباره این قشر موثر طراحی و برنامه‌ریزی نشده و هم‌افزایی معناداری رخ نداده است.

نتیجه‌گیری

نتیجه این است که ملت ایران نسبت به توسعه دریایی کشور خود اعتنای خاصی ندارند. توجه ندارند که اساساً توسعه دریایی برای آن‌ها و نسل‌های آینده چقدر می‌تواند مهم باشد، زیرا از سرمایه‌های اجتماعی برای ارتباط و گفت‌وگو و ایجاد گرایش و علاقه در بین ایرانیان برای انس و الفت با دریا فکری نشده و این خسران بزرگی است.

دبیر ستاد علم و فناوری شورای عالی انقلاب فرهنگی:

تاخیر ۱۰ ساله سند جامع توسعه دریایی جبران می‌شود

دبیر ستاد علم و فناوری افزود: راجع به سند جامع توسعه دریایی، تاخیر چند ساله داریم از وقتی که این موضوع به یک دانشگاه و گذار شد آن تأخیر طولانی مدت بیش از ۱۰ ساله جبران شد. به گزارش اقتصادسرآمد، علی باقر طاهری‌نیا گفت: شورای عالی انقلاب فرهنگی به عنوان قرارگاه ملی فرهنگ و علم کشور و در مقام حکمرانی کلان مسائل کشور، در طول این سال‌ها ورودهایی کارشناسانه و نخبگانی محوری داشته است.

وی ادامه داد: در ذیل شورای عالی انقلاب فرهنگی ستادهایی وجود دارد که یکی از پنج ستاد، ستاد علم و فناوری و نوآوری است. در شرح وظایف ستاد علم و فناوری و نوآوری، بند ۴ تصریح دارد که این ستاد مسئول نهایی‌سازی اسناد ملی در حوزه علم، فناوری و نوآوری، به‌ویژه اسناد مربوط به علوم و فناوری‌های اولویت‌دار است. همچنین مأموریت این ستاد، تقسیم کار ملی، راهبری، اجرایی‌سازی، هماهنگی، نظارت، ارزیابی و انسجام‌بخشی در حوزه اسناد کلان علم و فناوری با تأکید بر اقتصاد دانش‌بنیان است. دبیر ستاد علم و فناوری افزود: این تکالیف ستاد بر اساس سازوکار نخبگانی، خردورزانه و مشارکت‌جویانه انجام می‌شود. مقتضای ستاد علم و فناوری محل مراده نخبگان دانشگاهی و محل حضور و اظهار نظر کارشناسان و متخصصان است. تعامل با دانشگاه‌ها مأموریت ذاتی ماست و آنچه گزارش می‌کنیم، زاییده ذهن دانشگاهیان و متخصصین است. وی تصریح کرد: برای بهره‌گیری از وجود نخبگان و متخصصین دانشگاهی، ما میزهای تخصصی موضوعی و هیئت‌های اندیشه‌ورز استانی داریم. در هر استان جمعی تحت عنوان هیئت اندیشه‌ورز استانی به ما کمک می‌کنند و رؤسای دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی و پژوهشی عضو این مجموعه هستند. طاهری‌نیا افزود: با این سازوکار و براساس این تکالیف، مقتضای ستاد علم و فناوری شورای عالی انقلاب فرهنگی در طول سال‌های گذشته اسناد مهم و راهبردی را به تصویب رسانده است. از جمله این اسناد، سند امنیت غذایی است که شورای عالی انقلاب فرهنگی به موقع به آن ورود داشته و آن را مصوب کرده است، هرچند در حوزه اجرا هنوز هماهنگی و انسجام لازم برای ترجیح مصالح ملی بر منافع بخشی کامل نشده است. وی ادامه داد: یکی دیگر از اسناد مهم، سند ملی علوم و فناوری سلول‌های بنیادی است. افتخاراتی که در این حوزه کسب کردیم، با محوریت پژوهشگران و متخصصان و مبتنی بر سیاست‌های مشخص بوده است. همچنین سند ملی گیاهان دارویی و طب سنتی، سند ملی هوش مصنوعی، سند ملی کوانتوم و نقشه جامع علمی کشور که مورد توجه ویژه رهبر فرزانه انقلاب قرار گرفت، با همین سازوکار تعامل با دانشگاهیان پیش رفته است.

مدیر کل بنادر و دریانوردی استان هرمزگان:

اعتبار ۲۰۰۰ میلیارد تومانی برای احداث مارینا در بندرعباس

مدیرکل بنادر و دریانوردی استان هرمزگان از اختصاص ۲۰۰۰ میلیارد تومان اعتبار اولیه برای توسعه بندر شهید حقانی بندرعباس و احداث مارینا در این بندر خبر داد. به گزارش اقتصادسرآمد، حسین عباس‌نژاد، در بازدید معاون توسعه روستایی رئیس‌جمهور، با همراهی استاندار هرمزگان از بندر شهید حقانی، اظهار کرد: بندر شهید حقانی بندرعباس تنها بندر کاملاً مسافری

کشور است و سفر به جزایر قشم، هرمز و بوموسی از این بندر انجام می‌شود.

مدیرکل بنادر و دریانوردی استان هرمزگان افزود: در ایام پیک سفرهای دریایی، ظرفیت مسافری این بندر تا ۴۰ هزار سفر روزانه می‌رسد.

مدیرکل بنادر و دریانوردی استان هرمزگان گفت: طرح توسعه مسافری و انجام سفرهای بین‌المللی از بندر شهید حقانی که اکنون از بندر باهنر انجام می‌شود نیز، در این بندر در دست اجراست

عباس‌نژاد مدیرکل بنادر و دریانوردی استان هرمزگان در تشریح جزئیات این طرح توسعه بیان کرد: در توسعه این بندر، موضوعات گردشگری دریایی و مسافری نیز مدنظر قرار دارد.

حمیدرضا محمدحسینی تختی، مدیر بنادر و دریانوردی شهید باهنر و شرق استان هرمزگان نیز در این بازدید اظهار کرد: سه طرح توسعه در حوزه بنادر مسافری و گردشگری شامل توسعه بندر نخل ناخدا با پکیج گردشگری و مسافری که توسط بخش خصوصی اجرا می‌شود، توسعه بندرگاه هرمز با محوریت گردشگری، و طرح توسعه بندر شهید حقانی که شامل اختصاص ۷ هکتار اراضی پشتیبانی، احداث مارینای دریایی و توسعه اسکله‌های مسافری است.

مدیر بنادر و دریانوردی شهید باهنر و شرق استان هرمزگان افزود: این پروژه با قابلیت پهلوانی شناورهای کروز و مسافری، اعتبار اولیه ۲۰۰۰ میلیارد تومان و در مرحله تجهیز کارگاه در حال اجراست.

مدیر بنادر و دریانوردی شهید باهنر و شرق هرمزگان درخصوص بندر شهید حقانی نیز عنوان کرد: در حال حاضر ظرفیت شناورهای مسیره‌ای دریایی مرکز هرمزگان، حدود ۵۰۰۰ صندلی است.

یکشنبه- ۲۷ مهر ۱۴۰۴ - سال یازدهم- شماره ۲۲۲۷

دریا پایانه

بنادر

باسرمایه‌گذاری ۹۵ میلیون دلاری صورت گرفت؛

آغاز پروژه ملی تولید بایواتانول
در بندر امام خمینی (ره)

مدیرکل بنادر و دریانوردی خوزستان گفت: پروژه ملی تولید بایواتانول سوختی از غلات با سرمایه‌گذاری ۹۵ میلیون دلاری در منطقه ویژه اقتصادی بندر امام خمینی (ره) آغاز شد.

به گزارش اقتصادسرآمد، ابوطالب گریلو در نشست بررسی آخرین وضعیت اجرای پروژه ملی بایواتانول، این طرح را از مهم‌ترین پروژه‌های زیست‌محیطی کشور در مسیر توسعه انرژی‌های پاک دانست و اظهار کرد: اداره‌کل بنادر و دریانوردی استان خوزستان با هدف ارتقای کیفیت سوخت، پروژه تولید بایواتانول سوختی از غلات را در منطقه ویژه اقتصادی بندر امام خمینی (ره) در دستور کار قرار داده است.

وی با اشاره به اینکه هدف از اجرای این طرح، تولید اتانول سبز و بدون آب برای بهبود کیفیت سوخت و کاهش آلاینده‌های زیست‌محیطی است، افزود: این پروژه در زمینی به وسعت ۱۴ هکتار و با ارزش سرمایه‌گذاری ۹۵ میلیون دلار توسط بخش خصوصی اجرا می‌شود.

وی ادامه داد: محصول نهایی آن، اتانولی با خلوص بالا است که به‌عنوان افزودنی طبیعی در بنزین استفاده شده و موجب افزایش مدهد اکتان، بهبود احتراق و کاهش انتشار آلاینده‌ها می‌شود.

گریلو توضیح داد: در حال حاضر با توجه به مشکلات ناشی از استفاده از ترکیب MTBE به عنوان اکتان‌افزا که به آلودگی منابع آب و خاک می‌انجامد و در بسیاری از کشورهای صنعتی ممنوع شده است، بایواتانول سوختی می‌تواند جایگزینی پایدار و زیست‌سازگار برای این ماده باشد.

مدیرکل بنادر و دریانوردی استان خوزستان تعامل مؤثر با اداره‌کل حفاظت محیط‌زیست استان و سایر نهادهای ناظر را از شروط موفقیت اجرای این پروژه عنوان کرد و افزود: بهره‌برداری از این طرح، ضمن کاهش آلاینده‌های زیست‌محیطی موجب توسعه زیرساخت‌های انرژی بندر امام خمینی (ره) و ایجاد فرصت‌های اشتغال پایدار در خوزستان خواهد شد.

گریلو تأکید کرد: برنامه‌ریزی اصولی برای تولید و مصرف سوخت‌های زیستی، به‌ویژه بایواتانول، می‌تواند به‌عنوان ابزاری مؤثر در مسیر دستیابی کشور به توسعه پایدار ایفای نقش کند. به گزارش ایرنا تولید این محصول در بندرامام خمینی با توجه به شرایط مساعد آن گام بزرگی در ایجاد فرصت‌های رف آلودگی‌های زیست محیطی از غلات سوخته است.

درخواست رئیس دانشگاه امیرکبیر:

شورای عالی انقلاب فرهنگی جلوی
موازی کاری در حوزه دریا را بگیرد

رئیس دانشگاه امیرکبیر از شورای عالی انقلاب فرهنگی خواست تا جلوی موازی کاری در حوزه دریا را بگیرد. به گزارش اقتصادسرآمد، سمنیار تخصصی بررسی پیش نویس سند جامع توسعه دریایی کشور صبح امروز در دانشگاه صنعتی امیرکبیر برگزار شد.

عباس سروش سرپرست دانشگاه امیرکبیر گفت: دانشگاه امیرکبیر یک دانشگاه صنعتی است و هدف اصلی ما خدمت به مردم و کشور است.

وی ادامه داد: این به این‌معنی نیست که برای رفع نیاز کشور از تحقیق در مرزهای دانش غافل هستیم. دانشگاه ما دانشگاهی آینده‌نگر است، در گذشته با وجود اینکه دریا گریزی وجود داشت، در آن دوره دکتر سلیمی ریاست دانشگاه امیرکبیر پردیس بندرعباس دانشگاه را تأسیس کرد و تاکنون ۴ هزار دانش‌آموخته داشته است ما با تمام وجود در خدمت کشور و مردم هستیم.

وی ادامه داد: امیدوارم همان‌طور که ما در دانشگاه‌ها تقسیم کار داریم و به مسائل دریا محور می‌پردازیم شورای عالی انقلاب فرهنگی نیز مراقب این باشد که در این زمینه تکرار به وجود نیاید چون می‌دانم، در بخش نظامی، دولت، مجمع تشخیص مصلحت‌نظام به صنعت دریایی می‌پردازد که باید شورا یک محوریت برای پرهیز از تکرارها در این زمینه به وجود آورد.

وی با بیان اینکه آینده صنعت دریایی را درخشان‌می‌بینم افزود: در رابطه با دریا کاری نکنیم که دریا به لحاظ زیست محیطی از دستمان خارج نشود. اگر از الان این سنت بنا را محکم نگذاریم، ممکن است در آینده دچار مشکلاتی شویم.